

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

13 aprilie 2023 nr. 09/2-09/4220

La nr. 07-04/878 din 23.03.2023

Referitor la aprobarea proiectului Codului funciar

**Ministerul Agriculturii și
Industriei Alimentare**

e-mail: cancelaria@maia.gov.md

La solicitarea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nr. 07-04/878 din 23 martie 2023, Ministerul Finanțelor a examinat repetat *proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului Codului funciar* și, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.

1. La art. 2, alin. (3), este indicat că terenul poate fi divizibil și indivizibil. În acest caz propunem a se veni cu o expunere detaliată, sub forma unui articol separat, care va clarifica sensul terenurilor divizibile și indivizibile, fiind prevăzute clar caracteristici de divizibilitate și indivizibilitate.

2. La art. 4, alin. (4), urmează să fie efectuată referirea la actul normativ concret, care reglementează modul de folosință ale terenurilor. Nu este clar la care act normativ se face referire sintagma „prin lege”. Astfel, propunem ca să fie indicată denumirea sau numărul legii concrete pentru a exclude careva interpretări. Această propunere urmează a fi luată în vedere pe tot parcursul textului de proiect.

3. La art. 5, potrivit art. 2 din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice, bunuri ale domeniului public al statului sunt totalitate a bunurilor mobile și imobile destinate satisfacerii intereselor generale ale statului, iar bunuri ale domeniului privat al statului – totalitate a bunurilor mobile și imobile, aflate în patrimoniul statului, care au o destinație strict determinată, alta decât satisfacerea unui interes general. Astfel, în contextul celor expuse, considerăm oportun la lit. f), indicarea concretă a categoriilor de bunuri ce fac parte din bunurile ale domeniului public și domeniului privat al statului.

4. La art. 17, în ceea ce privește înstrăinarea terenurilor, întru asigurarea unui cadru unic de reglementare, considerăm că este necesar să se facă trimitere la Legea nr. 1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului.

În această privință menționăm că la art. 1 lit. a) din Legea nr. 1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului: “Prezenta lege se aplică în cazurile vânzării-cumpărării terenurilor, inclusiv a terenurilor aferente bunurilor privatizate sau care se privatizează, a terenurilor aferente bunurilor private, precum și a terenurilor aferente construcțiilor nefinalizate”.

5. La art.17, alin.(6), textul: "La stabilirea hotarelor terenurilor de pe lângă casă, în cazul lucrărilor executate la cererea titularului de drept, dacă se constată că suprafața terenului depășește norma prevăzută de legislație, potrivit parametrilor și amplasării, nu poate fi format ca bun imobil independent de drept, precum și care nu poate fi separat ca în comun cu alte suprafețe să formeze bunuri de sine stătătoare, se transmit în proprietate gratuit posesorilor de fapt de către autoritățile publice locale", urmează a fi revăzut în sensul transmiterii contra plată suprafața respectivă. De altfel, propunerea autorului proiectului prejudiciază financiar în mod direct autoritatea publică locală, prin atribuirea cu titlu gratuit a suprafețelor respective de teren. Totodată, cuvintele „de pe lângă casă” se va substitui cu cuvintele „aferent casei”.

6. La art.17 alin.(17), art.19 alin.(5), (6), (10) și art.22 alin.(1) lit. n), considerăm că este necesar de precizat categoria zilelor și anume "zile calendaristice" sau "zile lucrătoare".

7. La art.30, se propune extinderea prevederilor privind terenurile pentru loturile pomicole din cadrul întovăririi pomicole, deoarece nu este clar cine percepere impozitele de la destinatarii terenurilor respective.

8. Art.36 "Transmiterea terenurilor proprietate privată în arendă de către autoritatea publică locală", se propune să fie exclus.

Necesitatea de excludere a art.36, este determinată de faptul că această normă contravine prevederilor art.46 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova din 29.07.1994, ce statuează cu titlu de principiu că dreptul de proprietate este garantat, art.17 alin.(2) din Declarația Universală a Drepturilor Omului, ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.217/1990, care prevede că nimeni nu poate fi lipsit în mod arbitrar de proprietatea sa și, respectiv, art.1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale nr.1950, ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.1298/1997, ce stipulează că orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Se atestă că stabilirea unei norme precum că în cazul în care proprietarul terenului agricol, mai mult de 2 ani de zile succesivi, nu întreține terenurile într-o stare fitosanitară (combaterea și răspândirea buruienilor), autoritatea publică locală poate să-și rezerve dreptul de a administra terenul dat, prin darea acestui teren în arendă, contravine actelor normative citate, deoarece persoana este practic expropriată pe un anumit termen de proprietatea sa.

Prin urmare, există riscul ca această normă să fie declarată neconstituțională, ca efect al înaintării unei sesizări privind controlul constituționalității de către subiecții cu drept de sesizare stabiliți la art.25 din Legea nr.317/1994 cu privire la Curtea constituțională și art.38 alin.(1) din Codul jurisdicției constituționale nr.502/1995, sau ca efect al ridicării excepției de neconstituționalitate în ordinea prevăzută la art.121 din Codul de procedură civilă nr.225/2003, excepția de neconstituționalitate fiind ridicată de proprietarul terenului, în cadrul proceselor judiciare de contestare a actului administrativ emis de autoritatea publică privind darea unilaterală acestui teren în arendă.

În această privință sunt relevante prevederile art.28 alin.(3) din Legea nr.317/1994 cu privire la Curtea constituțională, care prevăd că, consecințele juridice ale actului normativ sau ale unor părți ale acestuia declarate neconstituționale sânt înlăturate conform legislației în vigoare.

Considerăm că norma inserată la art.36 nu este susținută nici de art.500 alin.(4) și (5) din Codul civil nr.1107/2003, ce stabilește că poate fi instituită prin lege obligația de folosire dacă nefolosirea bunurilor ar contraveni intereselor publice. În acest caz, proprietarul poate fi obligat fie să folosească el însuși bunul ori să-l dea în folosință unor terți în schimbul unei contraprestații corespunzătoare. Particularitățile dreptului de folosință a terenurilor agricole se stabilesc prin lege.

Această afirmație se susține prin faptul că norma prevăzută la art.36 nu doar îl obligă pe proprietar să folosească terenul conform destinației, nefiind argumentat prin lege interesul public, dar și stabilește în calitate de sancțiune limitarea dreptului de proprietate prin emiterea de către administrația publică locală a unei decizii unilaterale de dare în arendă a terenului nefolosit. Or, o asemenea abordare contravine art.501 alin.(2) din Codul civil, care prevede că dreptul de proprietate este garantat. Nimeni nu poate fi silit a ceda proprietatea sa, afară numai pentru cauză de utilitate publică pentru o dreaptă și prealabilă despăgubire. Exproprierea se efectuează în condițiile legii.

Prevederile de la art.36 alin.(3) "Proprietarul sau dobânditorii legali pot în orice moment, printr-o declarație scrisă adresată autorităților administrației publice locale, să-și întoarcă dreptul de a administra terenul agricol acesta constituind temei de rezoluțiune imediată a contractului", poate să constituie temei de atragere a autorităților publice locale în litigii cu persoanele fizice/juridice care au preluat aceste terenuri în arendă și care au realizat o serie de investiții în procesul agricol.

9.Totodată, menționăm că în proiect nu este o claritate asupra gradului de transpunere a normelor referitoare la prețul normativ al pământului. Astfel, propunem de a completa proiectul mai detaliat cu prevederi privind prețul normativ al pământului, întru a nu admite lacune de drept care pot favoriza omisiuni în aplicarea legii sau comiterea unor ilegalități de către instituțiile responsabile de executarea legii.

10. Potrivit art.60 alin.(1) din Legea nr.100/2007 cu privire la actele normative, codul este un act normativ care cuprinde cele mai importante norme juridice dintr-o anumită ramură a dreptului, iar proiectul dat cuprinde și aspecte detaliate, care considerăm necesar să fie reglementate prin alte acte normative.

11. La fel, comunicăm că unele denumiri de titluri nu sunt clasificate/structurate conform conținutului și urmează a fi revizuite conform descrierilor din cuprinsul titlurilor/sețiunilor/articolelor, (ca exemplu, Sețiunea 1, Noțiuni și Subiecții relațiilor funciare), în această sețiune nu se regăsesc noțiunile, doar obiectivele și clasificarea, etc.).

SECRETAR DE STAT

Ex. Natalia Pleșca
Tel. 022-26-27-05
Email: natalia.plesca@mf.gov.md

Digitally signed by Gumene Ion
Date: 2023.04.25 13:42:56 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ion GUMENE

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

8 februarie 2023 nr. 09/2-03/86/178

La numărul unic 918/MAIA/2022

Referitor la aprobarea proiectului Codului funciar

**Ministerul Agriculturii și
Industriei Alimentare**

e-mail: cancelaria@maia.gov.md

În copie: Cancelaria de Stat

e-mail: cancelaria@gov.md

La indicația Cancelariei de Stat nr. 18-23-327 din 13 ianuarie 2023, Ministerul Finanțelor a examinat *proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului Codului funciar* și, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.

1. La art. 3, alin. (4), urmează să fie efectuată referirea la actul normativ concret care reglementează modul de folosință ale terenurilor.
2. La art.6, în denumirea articolului cuvântul „realizare” se va substitui cu cuvântul „elaborare”, deoarece organul central de specialitate este abilitat cu funcția de elaborare a politicilor în domeniul relațiilor funciare și monitoringului funciar.
3. La art.17:
 - referitor la înstrăinarea terenurilor, considerăm că întru asigurarea unui cadru unic de reglementare și excluderea interpretărilor, este necesar să se facă trimitere la Legea nr.1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului. Or, redacția actuală a proiectului de lege, operează doar cu textul: “preț de piață și licitație publică”;
 - la alin.(1), alin.(5) și alin.(6) sugerăm indicarea expresă a articolelor din Cod/altor legi la care se face referire, pentru a evita erorile de interpretare;
 - alin.(6) urmează a fi exclus sau, după caz, revăzut, deoarece cauzează prejudiciu autorităților publice locale prin obligarea acestora să transmită anumite suprafețe în mod gratuit;
4. Art.36 se propune de a fi exclus, din considerentul că acesta contravine prevederilor art.46 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova din 29.07.1994, ce statuează cu titlu de principiu că dreptul de proprietate este garantat, art.17 alin.(2) din Declarația Universală a Drepturilor Omului, ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.217/1990, care prevede că nimeni nu poate fi lipsit în mod arbitrar de proprietatea sa și, respectiv, art.1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale nr.1950, ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.1298/1997, ce stipulează că orice

persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Se atestă că stabilirea unei norme precum că în cazul în care proprietarul terenului agricol, mai mult de 2 ani de zile succesivi, nu întreține terenurile într-o stare fitosanitară (combaterea și răspândirea buruienilor), autoritatea publică locală poate să-și rezerve dreptul de a administra terenul dat, prin darea acestui teren în arendă, contravine actelor normative citate, deoarece persoana este practic expropriată pe un anumit termen de proprietatea sa.

Prin urmare, există riscul ca această normă să fie declarată neconstituțională, ca efect al înaintării unei sesizări privind controlul constituționalității de către subiecții cu drept de sesizare stabiliți la art.25 din Legea nr.317/1994 cu privire la Curtea constituțională și art.38 alin.(1) din Codul jurisdicției constituționale nr.502/1995, sau ca efect al ridicării excepției de neconstituționalitate în ordinea prevăzută la art.121 din Codul de procedură civilă nr.225/2003, excepția de neconstituționalitate fiind ridicată de proprietarul terenului, în cadrul proceselor judiciare de contestare a actului administrativ emis de autoritatea publică privind darea unilaterală acestui teren în arendă.

În această privință sunt relevante prevederile art.28 alin.(3) din Legea nr.317/1994 cu privire la Curtea constituțională, care prevăd că, consecințele juridice ale actului normativ sau ale unor părți ale acestuia declarate neconstituționale sânt înlăturate conform legislației în vigoare.

Considerăm că norma inserată la art.36 nu este susținută nici de art.500 alin.(4) și (5) din Codul civil nr.1107/2003, ce stabilește că poate fi instituită prin lege obligația de folosire dacă nefolosirea bunurilor ar contraveni intereselor publice. În acest caz, proprietarul poate fi obligat fie să folosească el însuși bunul ori să-l dea în folosință unor terți în schimbul unei contraprestații corespunzătoare. Particularitățile dreptului de folosință a terenurilor agricole se stabilesc prin lege.

Această afirmație se susține prin faptul că norma prevăzută la art.36 nu doar îl obligă pe proprietar să folosească terenul conform destinației, nefiind argumentat prin lege interesul public, dar și stabilește în calitate de sancțiune limitarea dreptului de proprietate prin emiterea de către administrația publică locală a unei decizii unilaterale de dare în arendă a terenului nefolosit. Or, o asemenea abordare contravine art.501 alin.(2) din Codul civil, care prevede că dreptul de proprietate este garantat. Nimeni nu poate fi silit a ceda proprietatea sa, afară numai pentru cauză de utilitate publică pentru o dreaptă și prealabilă despăgubire. Exproprierea se efectuează în condițiile legii.

5. La art. 61 textul alin.(3), se va revizui în sensul evitării dublării cuvintelor „cu acordul proprietarului”.

Suplimentar, cu titlu de recomandare, se propune completarea proiectului cu prevederi ce țin de responsabilitatea persoanelor abilitate cu funcții de exercitare a controlului în domeniul relațiilor funciare, deoarece din proiectul de hotărâre prezentat nu este clar cine va purta responsabilitatea pentru exercitarea controlului în domeniul relațiilor funciare, astfel,

cum prevedea redacția proiectului de hotărâre elaborat și prezentat anterior prin număr unic 107/MAIA/2022.

Concomitent, remarcăm că potrivit art.55 alin. (5) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, în cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în alt act normativ, pentru evitarea reproducerii normelor complementare, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, indicând-se denumirea, numărul și anul adoptării, aprobării sau emiterii actului citat. Astfel, considerăm că textele „în condițiile legii”, „în conformitate cu legislația”, urmează să fie substituite cu indicarea denumirii, numărul și anul adoptării, aprobării sau emiterii actului citat.

Suplimentar, clauza de contrasemnare a proiectului de act normativ va fi revizuită prin includerea Ministerului Economiei în lista contrasemnatarilor.

La Nota informativa la proiect:

La compartimentul 5 "Fundamentarea economico - financiară" suma estimativă necesară pentru crearea unei baze de date unice privind Cadastru funciar de stat este de circa 10,6 mil. lei, care se propune a fi identificată din surse externe. În acest sens menționăm că, prin Hotărârea Guvernului nr. 24/1995 a fost aprobat Regulamentul cu privire la conținutul documentației cadastrului funciar, coordonat de către Agenția Relații Funciare și Cadastru (ARFC), la toate nivelurile. Astfel, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare urmează să vină cu unele precizări referitor la solicitarea creării unei baze de date unice privind Cadastru funciar de stat, or acesta este creat și funcțional.

Cît privește asigurarea funcționării și întreținerii SI "Registrul solurilor Republicii Moldova", în bugetul ARFC, pentru anul 2023, sunt aprobate mijloace în sumă de 400,0 mii lei.

SECRETAR DE STAT

Ion GUMENE

Digitally signed by Gumene Ion
Date: 2023.02.09 08:41:36 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex. Natalia Pleșca
Tel. 022-26-27-05
Email: natalia.plesca@mf.gov.md
Ex. Gheorghe Zgherea
Tel. 022-26-28-97

MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

șoseaua Hîncești, 84, MD-2021, mun. Chișinău
Tel. +373 22 25-20-70; Fax. +373 22 25-22-93
e-mail: cancelaria@army.gov.md; web: www.army.md

Nr. 11/508 din 05.04.2023

La nr. 07-04/878 din 29.03.2023

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Ministerul Apărării a examinat repetat proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului Codului funciar (**număr unic 918/MAIA/2022**) și, în limita competențelor funcționale, reiterează propunerile expuse prin avizul nr.11/240 din 15.02.2023, în partea care nu au fost acceptate (modificările propuse la art.1, 56 și 57 al proiectului, precum și normele propuse a fi introduse la art.7¹ din proiect).

În acest sens menționăm că, conform prevederilor art.39 alin.(1) și art. 40 alin.(1) lit.e) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative „*autorul proiectului studiază obiecțiile și propunerile prezentate în cadrul avizării și al expertizelor și decide asupra acceptării sau respingerii motivate a acestora*”. Or, în sinteza la proiect, nu este indicată motivarea și argumentarea respingerii propunerilor formulate de către Ministerul Apărării.

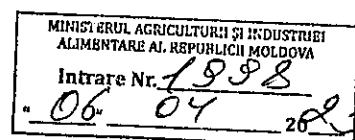
Secretar de stat

Digitally signed by Plop Sergiu
Date: 2023.04.06 07:49:21 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Sergiu PLOP

Ex. Ion Marjinean, tel. 0 (22) 25-21-25

MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

șoseaua Hincești, 84, MD-2021, mun. Chișinău
Tel. +373 22 25-20-70; Fax. +373 25-22-93
e-mail: cancelariama@army.gov.md; web: www.army.md

Nr. 11/240 din 15.02.2023
La nr. 18-23-327 din 13.01.2023

**Ministerul Agriculturii și
Industriei Alimentare**

Copie: Cancelaria de Stat

Ministerul Apărării a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului Codului funciar (număr unic 918/MAIA/2023) și comunică următoarele.

1. La art.1 din proiectul Codului, propunem de completat cu un alineat nou (4) cu următorul cuprins:

”(4) Reglementarea relațiilor funciare în privința terenurilor transmise între state se efectuează conform prevederilor tratatelor ratificate de Parlamentul Republicii Moldova și legislației.”.

2. La art.3 din proiectul Codului:

- alin.(3), lit.e) prevede categoria de terenuri cu destinație specială, iar art.56 din proiect, intitulat ”Terenurile pentru amplasarea construcțiilor speciale”, conține prevederi ce se referă la terenurile cu destinație specială. Respectiv, propunem aducerea în corespundere a titlului art.56 din proiect cu prevederile art.3 alin.(3), lit.e), ”Terenurile cu destinație specială”;

- alin.(4) propunem să fie exclus, deoarece modurile de folosință a fiecărei categorii de terenuri o stabilesc autoritățile publice în limitele stabilite de lege.

3. La alin.(3) articolul 4 din proiectul Codului, propunem de completat la final cu textul ”în condițiile legii”, deoarece în redacția existentă nu este clar în ce condiții poate fi limitat dreptul subiecților relațiilor funciare.

4. La articolul 5 din proiectul Codului:

- lit.c) prevede că Guvernul ”administrează terenurile proprietate a statului prin intermediul autorității administrative în domeniul administrării și deetimizării proprietății publice,” Dat fiind faptul, că autoritățile administrației publice centrale de specialitate dețin și administrează terenurile deținute în condițiile legii (*ex.: art.8 din Legea privind administrarea și deetimizarea proprietății publice, nr.121/2007; Legea 147/2017; art.9*

din *Legea cu privire la pregătirea de mobilizare și mobilizare, etc.*), propunem completarea la lit.c) în final cu textul ”și autorităților administrației publice centrale de specialitate”;

- pentru asigurarea exercitării competențelor constituționale și legale (*art.87 alin.(4) din Constituție, art.25 alin.(1) din Legea nr.345/2003 cu privire la apărarea națională*) în domeniul securității și apărării naționale și ordinii publice a Președintelui Republicii Moldova, Comandant Suprem al Forțelor Armate, propunem completarea art.5 cu lit.h¹) cu următorul cuprins:

”h¹) modifică categoria de destinație a terenurilor cu destinație specială, cu avizul prealabil al Președintelui Republicii Moldova.”.

5. Având în vedere competențele legale ale autorităților administrației publice centrale de specialitate în domeniul administrării terenurilor publice (*ex.: art.8 din Legea nr.121/2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice, Legea nr.147/2017 privind regimul armamentului și munițiilor convenționale, al mijloacelor speciale și dispozitivelor militare deținute de Armata Națională și de forțele militare străine aflate legal pe teritoriul Republicii Moldova; art.9 din Legea nr.1192/2002 cu privire la pregătirea de mobilizare și mobilizare, etc.*), propunem, după articolul 7, completarea proiectului Codului funciar cu un articol nou cu următorul cuprins:

”Articolul 7¹. Competența autorităților administrației publice centrale în domeniul relațiilor funciare”.

Competențele generale ale autorităților administrației publice centrale urmează să fie descrise în conformitate cu art.8 din *Legea nr.121/2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice*, art.14 din *Legea nr.29/2018 privind delimitarea proprietății publice*, precum și a legilor speciale (*ex.: Legea 147/2017; art.9 din Legea cu privire la pregătirea de mobilizare și mobilizare, etc.*),

6. La articolul 14 din proiectul Codului funciar:

- la alineatul (2), propunem completarea după textul ”autorității administrative în domeniul administrării și deetatzării proprietății publice” cu textul ”și autorităților administrației publice centrale de specialitate”.

Astfel, dreptul de proprietate al statului asupra terenurilor se exercită de către Guvern și prin intermediul autorităților administrației publice centrale de specialitate în condițiile prevăzute de art.8 din *Legea nr.121/2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice*, art.14 din *Legea nr.29/2018 privind delimitarea proprietății publice*, precum și a legilor speciale (*ex.: Legea 147/2017; art.9 din Legea cu privire la pregătirea de mobilizare și mobilizare, etc.*).

- prevederile alin.(3), se propun să fie revizuite sau excluse, deoarece nu stabilesc împrejurările și scopul delegării de către Guvern a exercitării dreptului de folosință, administrare, concesiune asupra terenului proprietate a statului de către autoritățile administrației publice centrale.

7. În scopul asigurării administrării terenurilor cu destinație specială în condițiile legii și în interesul asigurării securității și apărării naționale, propunem revizuirea și comasarea art.56 și art.57 într-un singur articol 56, cu următorul cuprins:

”Articolul 56. Terenurile cu destinație specială

(1) Terenurile cu destinație specială sunt proprietate a statului.

(2) Terenurile cu destinație specială, includ terenurile destinate necesităților de securitate și apărare națională ale Ministerului Apărării, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului de Informații și Securitate.

(3) Sunt considerate terenuri destinate necesităților de securitate și apărare națională:

a) terenuri pe care sunt amplasate obiective militare (imobile, echipamente, instalații, cum ar fi: cazărmi, tabere sau raioane de dispunere a uneia ori a mai multe unități militare, depozite, gări, porturi, aeroporturi, poligoane, nave, ambarcațiuni, aeronave, transporturi militare, aflate în gestiune ori încredințate pentru pază și apărare ale Armatei Naționale);

b) zone militare restricționate (zone terestre sau fluviale, aflate sub controlul Armatei Naționale, în care accesul și mișcarea personalului și tehnicii care nu aparțin acestora sunt limitate conform regulilor stabilite de Ministerul Apărării, după consultarea autorităților publice centrale sau locale, după caz);

c) terenuri repartizate pentru amplasarea și desfășurarea activității a unităților militare, centrelor de instruire, poligoanelor, aerodromurilor, construcțiilor, instalațiilor, a instituțiilor de învățământ în domeniul militariei, a autorităților administrative și instituțiilor din subordinea Ministerului Apărării/Ministerului Afacerilor Interne;

d) terenuri pe care sunt amplasate încăperile de producție, administrative, de locuit și social-culturale aparținând unităților militare, instituțiilor de învățământ în domeniul militariei;

e) spațiile (poligoanele) pentru parcare tehnicii militare, terenurile pe care sunt amplasate atelierele de reparație, depozitele pentru păstrarea carburanților și pieselor de schimb, stațiunile de alimentare a mașinilor;

f) terenurile pentru decolarea/aterizarea aeronavelor și a aparatelor de zbor (aerodromurile și heliporturile), căile ferate de acces;

g) bazinele acvatice de instruire/lacurile de acumulare/iazurile, stațiile de pompare și epurare a apei, stațiile de pompe, comunicațiile ingineresti și plantațiile de protecție;

h) amenajările care deservește activitățile domeniilor speciale;

i) zonele de control de-a lungul frontierei de stat a Republicii Moldova;

j) terenurile culoarului de frontieră și fâșia de protecție a frontierei;

k) alte elemente ale infrastructurii de apărare, stabilite conform prevederilor legislației.

(4) Folosirea terenurilor destinate necesităților de securitate și apărare națională în alte scopuri este interzisă.

(5) Modul de repartizare și utilizare a terenurilor destinate necesităților de securitate și apărare națională de către Ministerul Apărării, Ministerul Afacerilor Interne și Serviciului de Informații și Securitate se stabilește de Guvern.”

Menționăm, că terenurile destinate necesităților de securitate și apărare națională sunt reglementate în Legea nr.345/2003 cu privire la apărarea națională, Legea nr.1192/2002 privind pregătirea de mobilizare și mobilizarea, Legea nr.147/2017 privind regimul armamentului și munițiilor convenționale, al mijloacelor speciale și dispozitivelor militare deținute de Armata Națională și de forțele militare străine aflate legal pe teritoriul Republicii Moldova, Legea nr.1384/2002 cu privire la rechizițiile de bunuri și prestările de servicii în interes public, alte acte normative.

Secretar general al ministerului

Digitally signed by Cutie Igor
Date: 2023.02.15 14:39:23 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Igor CUTIE

*Ex. Viorel Remeșovschi, tel. 0 (22) 25-21-18
Ion Marjinean, tel. 0 (22) 25-21-25*

Ministerul Culturii
al Republicii Moldova

MD-2012, str. Nicolae Iorga nr.24
e-mail: cancelaria@mc.gov.md
web: www.mc.gov.md

Ministry of Culture
of the Republic of Moldova

MD-2012, str. Nicolae Iorga no.24
e-mail: cancelaria@mc.gov.md
web: www.mc.gov.md

Nr. 05-08/44 din 29.03.2023
La nr. 07-04/578 din 23.03.2023

Ministerul Agriculturii și Industriei
Alimentare

Ministerul Culturii a reexaminat proiectul Codului funciar (**număr unic 918/MAIA/2022**), și, în limitele competențelor funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri.

Secretar General

Ana VARZARI

Ex.: Tatiana Bordiniuc
Tel.: 022 823 802
e-mail: tatiana.bordiniuc@mc.gov.md

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE AL REPUBLICII MOLDOVA		
Intrare Nr. <u>1836</u>		
" <u>29</u> "	<u>04</u>	20 <u>23</u>

Ministerul Infrastructurii
și Dezvoltării Regionale
al Republicii Moldova

Nr. 21-1714 din 27.03.2023

Ministerul Agriculturii
și Industriei Alimentare
e-mail: cancelaria@maia.gov.md

Urmare examinării repetate a *proiectului Codului funciar, număr unic 918/MAIA/2022*, în limita competențelor funcționale, informăm despre menținerea propunerilor și obiecțiilor expuse în scrisoarea ministerului nr. 21-1689 din 24.03.2023 (*la demersul Cancelariei de Stat nr. 18-23-327 din 13.01.2023*).

Anexă: *scrisoarea Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale nr. 21-1689 din 24.03.2023, emisă la demersul Cancelariei de Stat nr. 18-23-327 din 13.01.2023 (nr. înregistrare 3168 din 17.03.2023)*.

Secretar general

Digitally signed by Turcanu Angela
Date: 2023.03.27 15:19:47 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Angela ȚURCANU

Ex. T. Olteanu, tel. 022-250-625

Piața Marii Adunări Naționale 1, mun. Chișinău, MD-2012, tel. +373-22-25-01-07, fax +373-22-23-40-64
E-mail: secretariat@midr.gov.md Pagina web: www.midr.gov.md

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE AL REPUBLICII MOLDOVA	
Intrare Nr.	1760
" 27 "	03 2023

Ministerul Infrastructurii
și Dezvoltării Regionale
al Republicii Moldova

Nr. 21-1689 din 24.03.2023

**Ministerul Agriculturii
și Industriei Alimentare**
e-mail: cancelaria@maia.gov.md

Copie: **Cancelaria de Stat**
e-mail: cancelaria@gov.md

Urmare examinării *proiectului Codului funciar, număr unic 918/MAIA/2022*, în limita competențelor funcționale, comunicăm următoarele.

Cu titlu general:

Normele stabilite prin proiectul Codului funciar urmează a fi revizuite integral prin prisma prevederilor Legii nr. 835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului, inclusiv cu includerea reglementărilor aferente noțiunilor de „*intravilan*” și „*extravilan*”.

Concomitent, se recomandă redactarea și completarea proiectului respectiv cu prevederile stabilite în capitolul VI „*Terenurile din intravilanul localităților*” (art. 42-50) din Codul funciar nr. 828/1991, cu ajustarea acestora la prevederile Legii nr. 835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului, cu modificările ulterioare.

Accentuăm, că reglementări ce vizează noțiunea de „*intravilan*” și „*extravilan*” sunt prevăzute inclusiv și de proiectul Codului urbanismului și construcțiilor, care este în curs de elaborare de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

De asemenea, la redactarea actului normativ se recomandă de a lua în considerare și prevederile art. 13 din Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă, în mod deosebit a criteriilor principale ce țin de interesul local, raional sau național.

La proiectul codului:

La **art. 7**, considerăm necesar ca **lit. e)** să fie adusă în concordanță cu prevederile pct. 2 subpct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 750/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind modelele unice ale titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren, modul de completare, eliberare și păstrare a acestora, care statuează că, titlurile de autentificare a dreptului deținătorului de teren sunt eliberate de către Agenția Proprietății Publice, în cazul atribuirii de către stat a terenurilor proprietate a statului.

La art. 9 alin. (1):

- se propune excluderea **lit. c)**, deoarece norma propusă este reglementată la art. 14 alin. (2) lit. a) al Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală, potrivit căruia consiliul local decide punerea în aplicare și modificarea, în limitele competenței sale, a impozitelor și

taxelor locale, a modului și a termenelor de plată a acestora, precum și acordarea de facilități pe parcursul anului bugetar;

- la **lit. e)**, pentru interpretarea corectă a normei, se propune revizuirea normei respective conform art. 54 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Subsecvent, terminologia utilizată în actul elaborat necesită a fi constantă și uniformă ca și în celelalte acte normative. Astfel, în tot textul proiectului, sintagma „*din domeniu*” de substituit cu sintagma „*de domeniu*” sau cu cuvântul „*domeniului*”, întru asigurarea uniformității terminologiei utilizate corespunzător Legii nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice și Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/98, cerință obligatorie potrivit art. 54 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

În baza aceluiași argument, la **art. 10**, sintagmele „*caracteristica cantitativă a terenurilor*” și „*caracteristica calitativă a solurilor*” urmează a fi substituite cu textul „*parametrii cantitativi și calitativi ai terenurilor*” corespunzător art. 3 alin. (2) din Legea nr. 1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului și art. 9 alin. (3) din Legea nr. 1247/1992 privind reglementarea de stat a regimului proprietății funciare, cadastru funciar de stat și monitoringul funciar.

Art. 11 alin. (1) urmează a fi expus în conformitate cu prevederile pct. 5 subpct. 2) din Hotărârea Guvernului nr. 383/2010 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției Relații Funciare și Cadastru, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acesteia (*în redacția din 22.02.2023*), conform căruia Agenția are misiunea de implementare a politicilor publice în domeniul îmbunătățirilor funciare, relațiilor funciare, cadastrului funciar și monitoringului funciar.

La **art. 12 alin. (2)**, considerăm irelevantă norma respectivă, deoarece modelele unice ale titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren deja sunt aprobate prin Anexele nr. 2 și nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 750/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind modelele unice ale titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren, modul de completare, eliberare și păstrare a acestora.

La **art. 16:**

- la **alin. (1)**, se propune substituirea sintagmei „*pot fi transmise*” cu cuvintele „*se transmit*”;

- la **alin. (2) și alin. (3)**, pentru a exclude orice echivoc referitor la temeiul pentru transmiterea bunurilor proprietate publică, considerăm oportun a fi expusă în mod separat modalitatea de trecere a terenurilor proprietate publică a statului/unității administrativ-teritoriale din domeniul public în domeniul privat al proprietății publice a statului/unității administrativ-teritoriale și invers, *sau*, avînd în vedere că, potrivit Notei informative scopul elaborării proiectului Codului funciar în redacție nouă constă în crearea unui cadru legislativ nou de reglementare a relațiilor funciare, subliniem necesitatea formulării art. 16 din proiectul Codului în redacția pct. 10 din Regulamentul cu privire la modul de transmitere a bunurilor proprietate publică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 901/2015;

- la **alin. (9)** subliniem că, normele propuse sunt prevăzute la art. 1195-1197 din Codul civil nr. 1107/2022, mențiune valabilă și la **art. 40 alin. (2)**.

Considerăm necesar de revizuit **art. 17 alin. (21) și (22)** prin prisma prevederilor art. 25 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, care prevede că, elaborarea actelor normative se inițiază în baza unui studiu de cercetare în scopul fundamentării necesității sau lipsei acestuia privind inițierea modificării actului normativ.

De asemenea, art. 25 alin. (2) din legea prenotată stabilește că, în cazul modificării actului normativ care prevede reglementări cu impact asupra bugetului, în calitate de studiu de cercetare se realizează analiza inițiativei de elaborare a actului normativ, conform metodologiei de analiză ex ante aprobate de către Guvern. Dacă proiectul prevede reglementări cu impact asupra activității de întreprinzător, în calitate de studiu de cercetare se realizează doar analiza impactului de reglementare, efectuată în modul stabilit de legislație. Totodată, potrivit alin. (5) din același articol, informațiile și recomandările obținute în urma efectuării studiilor de cercetare se includ în Nota informativă.

La **art. 18 alin. (2)**, textul în redacția „o întreprindere specializată în domeniul urbanismului” se va substitui cu „specialiști cu activități în construcții”, întru asigurarea uniformității terminologiei utilizate corespunzător prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 329/2009 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la atestarea tehnico-profesională a specialiștilor cu activități în construcții.

Subsecvent, se propune excluderea **art. 34-38**, deoarece prevederile respective se regăsesc în Codul civil nr. 1107/2022.

Concomitent, considerăm oportun ca **art. 47** să fie adus în concordanță cu prevederile Legii nr. 75/2015 cu privire la locuințe.

La **Nota informativă**, facem mențiunea necesară că aceasta însoțește proiectul Codului funciar ca instrument de identificare a voinței autorității publice care adoptă actul normativ.

Concomitent, conform Anexei nr. 1 la Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, la compartimentul 6 „modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare” din Nota informativă se indică lista actelor normative ce urmează a fi modificate sau abrogate.

Respectiv, în condiția în care conform art. 81 alin. (3) din prezentul proiect se abrogă un număr de acte normative, se recomandă completarea Notei cu informația aferentă actelor normative propuse a fi abrogate.

Concomitent, se recomandă actualizarea informației referitor la constatările expertizei juridice și anticorupție pentru a oferi claritate asupra aspectului ce ține de faptul dacă proiectul respectiv a fost expus expertizelor în sensul dat.

Subsidiar, formula de atestare a autenticității actului normativ se propune a se revedea în conformitate cu prevederile art. 36 alin. (2) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern care stabilește că: „hotărârile se contrasemnează de miniștrii care au obligația punerii în aplicare a acestora și/sau care sunt responsabili de domeniile de activitate care intră parțial sau integral în obiectul de reglementare al actului contrasemnat”.

Secretar general

Digitally signed by Țurcanu Angela
Date: 2023.03.25 10:31:01 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Angela ȚURCANU

Ex. T. Olteanu, tel. 022-250-625
M. Ciobanu, tel. 022-250-678

**Ministerul Educației și Cercetării
al Republicii Moldova**

MD-2033, mun. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, 1
+373 (0) 22 25 01 34 +373 (0) 22 23 35 60

**Ministry of Education and Research of
the Republic of Moldova**

MD-2033, Chișinău, 1, Piața Marii Adunări Naționale
+373 (0) 22 25 01 34 +373 (0) 22 23 35 60

Nr. 08/5-09/1472 din 30.03.2023
Ref.: nr.07-04-878 din 23 martie 2023

**Ministerul Agriculturii și Industriei
Alimentare**

E-mail: cancelaria@maia.gov.md
angela.dogotari@maia.gov.md

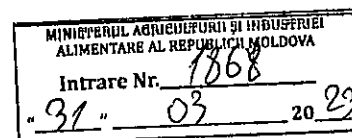
Copie pentru informare: **Cancelaria de Stat**
E-mail: cancelaria@gov.md

Ministerul Educației și Cercetării a examinat repetat proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului Codului funciar (număr unic 918/MAIA/2022) și reiterează recomandările înaintate prin scrisoarea nr.08/5-09/606 din 06 februarie 2023.

Ministru

Anatolie TOPALĂ

Ex. Vasile Secieru, consultant juridic
Tel. 068269785

**Ministerul Educației și Cercetării
al Republicii Moldova**

MD-2033, mun. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, 1
+373 (0) 22 25 01 34 +373 (0) 22 23 35 60

**Ministry of Education and Research of
the Republic of Moldova**

MD-2033, Chișinău, 1, Piața Marii Adunări Naționale
+373 (0) 22 25 01 34 +373 (0) 22 23 35 60

Nr. 08/5-09/606 din 06.02. 2023
Ref.: nr.18-23-327 din 13 ianuarie 2023

**Ministerul Agriculturii și Industriei
Alimentare**

E-mail: cancelaria@maia.gov.md
angela.dogotari@maia.gov.md

Copie pentru informare: **Cancelaria de Stat**
E-mail: cancelaria@gov.md

Ministerul Educației și Cercetării a examinat proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului Codului funciar (număr unic 918/MAIA/2022) și comunică lipsa obiecțiilor.

Concomitent, pentru articolul 12 alineatul (1) din proiect propunem includerea în conținutul normei și a actelor juridice emise de autoritățile administrative competente, în calitate de acte care confirmă dreptul deținătorului de teren (a dreptului de proprietate, de administrare, de gestiune, de folosință sau a drepturilor reale).

Or, la moment, lista actelor indicate în articolul 12 alineatul (1) din proiect și expresia „alte acte juridice care confirmă dreptul conform Codului civil” sunt limitative, atâta timp cât acte care confirmă dreptul (unui deținător de teren proprietate publică a statului) sunt prevăzute nu doar în Codul civil dar și în alte Legi organice.

Astfel, pentru terenurile proprietate publică, drepturile unui deținător de teren pot fi confirmate și în baza actelor indicate în Legea nr.121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice sau în Legea cadastrului bunurilor imobile nr.1543/1998 (ex. art.37¹ sau art.42).

În cazul acceptării recomandării înaintate, norma de la art.12 alin.(1) din proiect va fi în consens cu art.14 alin.(3) din același proiect.

Ministru

Anatolie TOPALĂ

MD 2004, mun. Chișinău, bd Ștefan cel Mare și Sfânt, 162, tel. 022 20 45 87, e-mail: cancelaria@mediu.gov.md

05.04.23 Nr. 13-06/1645

La nr. 07-05/957 din 29.03.2023

Ministerul Agriculturii și Industriei
Alimentare

În contextul examinării repetate al proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului Codului funciar (**număr unic 918/MAIA/2022**), reiterăm poziția expusă în avizul Ministerului Mediului nr. 13-05/355 din 16.02.2023, consecvent ținem să reflectăm următoarele.

La art. 25 din proiect, de exclus sintagma „inclusiv amenajările piscicole” din considerent că, potrivit art. 3 și art. 28 alin. (5) al Legii nr. 149/2006, terenurile amenajărilor piscicole se raportează la categoria terenurilor fondului apelor, **deși a fost acceptată de autor în tabelul de sinteză, în proiectul nou nu este.**

La art. 44 alin. (4) din proiect, de exclus sintagma „/gestiune” din motiv că potrivit legislației în vigoare, terenul fondului apelor poate fi atribuit în folosință persoanelor juridice de drept privat. Or, gestiunea economică înseamnă totalitatea atribuțiilor exercitate de o entitate privind posesiunea și folosința bunurilor reflectate în contabilitatea acesteia.

Totodată, la articolul 56 alineatul (1), terenurile cu destinație specială din proiect, sunt stabilite terenurile care au statut special, iar alineatul (2) al aceluiași articolul se stabilește că folosirea terenurilor menționate la alin. (1) în alte scopuri este interzisă.

La art. 60 alin. (5) din proiect, după sintagma „terenurilor din fondul forestier” se va adăuga „terenurilor fondului apelor”, se va ține cont de importanța resurselor de apă, a protecției acestora în condițiile schimbărilor climatice. De menționat că, presiunea factorului antropic asupra terenurilor fondului apelor prin delimitări ilicite ale acestora ca terenuri agricole, cu ulterioarele înstrăinări, agravează situația dispariției cursurilor de apă și a înăsprii secetelor.

La art. 60 alin. (6) din proiect, după sintagma „terenurilor din fondul forestier” se va adăuga „și celor din fondul apelor” din motivele invocate la art. 60 alin. (5).

Ministru

Iordanca-Rodica IORDANOV

MD 2004, mun. Chișinău, bd Ștefan cel Mare și Sfânt, 162, tel. 022 20 45 87, e-mail: cancelaria@mediu.gov.md

12.04.2023 nr. 13-06/699

La nr. 07-04/878 din 23.03.2023

**Ministerul Agriculturii și Industriei
Alimentare**

În contextul examinării repetate al proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului Codului funciar (**număr unic 918/MAIA/2022**), reiterăm poziția expusă în avizul Ministerului Mediului nr. 13-05/355 din 16.02.2023, consecvent ținem să reflectăm următoarele.

La art. 25 din proiect, de exclus sintagma „inclusiv amenajările piscicole” din considerent că potrivit art. 3 și art. 28 alin. (5) al Legii nr. 149/2006, terenurile amenajărilor piscicole se raportează la categoria terenurilor fondului apelor, **deși a fost acceptată de autor în tabelul de sinteză, în proiectul nou nu este.**

La art. 44 alin. (4) din proiect, de exclus sintagma „/gestiune” din motiv că potrivit legislației în vigoare, terenul fondului apelor poate fi atribuit în folosință persoanelor juridice de drept privat. Or, gestiunea economică înseamnă totalitatea atribuțiilor exercitate de o entitate privind posesiunea și folosința bunurilor reflectate în contabilitatea acesteia.

Totodată, la articolul 56 alineatul (1), terenurile cu destinație specială din proiect, sunt stabilite terenurile care au statut special, iar alineatul (2) al aceluiași articolul se stabilește că folosirea terenurilor menționate la alin. (1) în alte scopuri este interzisă.

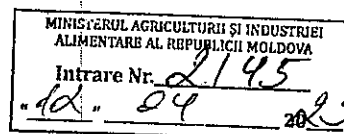
La art. 60 alin. (5) din proiect, după sintagma „terenurilor din fondul forestier” se va adăuga „terenurilor fondului apelor”, se va ține cont de importanța resurselor de apă, a protecției acestora în condițiile schimbărilor climatice. De menționat că, presiunea factorului antropic asupra terenurilor fondului apelor prin delimitări ilicite ale acestora ca terenuri agricole, cu ulterioarele înstrăinări, agravează situația dispariției cursurilor de apă și a înăspririi secetelor.

La art. 60 alin. (6) din proiect, după sintagma „terenurilor din fondul forestier” se va adăuga „și celor din fondul apelor” din motivele invocate la art. 60 alin. (5).

Ministru

Iordanca-Rodica IORDANOV

Ex.: Cramarencu Nicolina, Tel. 0 (22) 204-591

Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova
Ministry of Internal Affairs of the Republic of Moldova

MD 2012, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 75 tel. (373-22) 255-830, fax: (373-22) 255-236 email: mai@mai.gov.md
www.mai.gov.md c/d 210105010370133, Ministerul Finanțelor, Trezoreria de Stat IDNO 1006601000130

Nr. 44/22-~~2022~~ din 04 aprilie 2023

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Ministerul Afacerilor Interne a examinat proiectul definitiv al hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Codului funciar (număr unic 918/MAIA/2022), însoțit de tabelul de sinteză al obiecțiilor, propunerilor și recomandărilor și reieșind din limitele competențelor funcționale, comunică următoarele.

La art.2, alin.(3) prevede că terenul poate fi divizibil și indivizibil. Prin urmare considerăm oportună reglementarea desfășurată sub forma unor norme separate cu privire la terenurile divizibile și indivizibile.

Totodată, se propune autorului definirea noțiunii de „teren adiacent” cu care se operează în proiectul Codului funciar, deoarece în conținutul proiectului se atestă o incertitudine la utilizarea acesteia, în raport cu noțiunea de „teren aferent”.

Considerăm oportună excluderea art. 34, 35, 37, 38 din proiectul legii dat fiind faptul că, modul de transmitere a terenurilor în arendă este prevăzut în art. 1308 din Codul civil, modul de înregistrare a contractelor de arendă în art. 1293, 1294 din Codul civil, modul de transmitere a terenurilor în subarendă în art. 1304 din Codul civil.

La art. 60 alin. (5), textul „...cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (6) lit. a) și b)” se va exclude or, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 784/2000 pentru aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la rezervațiile naturale, anexa nr. 2, se consideră contravenție folosirea rezervațiilor naturale în alte scopuri decât cele prevăzute de hotărârea menționată (conservarea speciilor de plante și animale endemice, rare sau pe cale de dispariție prin crearea de condiții optime de existență și reproducere, inclusiv pentru speciile de păsări migratoare în perioada de cuibărire și iernat, a locurilor de concentrare a peștelui și de depunere a icrelor; repopularea teritoriilor adiacente cu specii de plante și animale anterior dispărute din zonele respective, care vor fi reaclimatizate (reproduse) în rezervație; propaganda și educația ecologică). Amplasarea construcțiilor, infrastructurilor edilitare și de transport se interzice pe terenurile rezervațiilor, parcurilor naturale naționale, grădinilor botanice, parcurilor dendrologice și fașșilor (zonelor) de protecție a apelor; pe terenurile din fondul forestier, dacă obiectele proiectate nu au tangență cu destinația acestor teritorii.

Considerăm inacceptabilă abrogarea Legilor nr. 1308/1997 și 1247/1992 fără a prevedea reglementările acestor legi în proiectul noului Cod, rămânând neacoperite domeniile de reglementare ale acestora.

În context, autorul urmează a se conforma principiilor activității de legiferare, potrivit cărora actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune.

Secretar de stat

Igor TROFIMOV

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE AL REPUBLICII MOLDOVA
Intrare Nr. 2584
„ 04 „ 05 „ 23

Nr. 44/22-1442 din 29 martie 2023
La nr. 07-04/878 din 23 martie 2023

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Ministerul Afacerilor Interne a examinat proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului Codului funciar (**număr unic 918/MAIA/2022**), însoțit de tabelul de sinteză al obiecțiilor, propunerilor și recomandărilor și reieșind din limitele competențelor funcționale, comunică următoarele.

La art.2, alin.(3) prevede că terenul poate fi divizibil și indivizibil. Prin urmare considerăm oportună reglementarea desfășurată sub forma unor norme separate cu privire la terenurile divizibile și indivizibile.

Se recomandă autorului extinderea prevederilor art. 30 privind terenurile pentru loturile pomicole din cadrul întovărășirilor pomicole, ori din prevederile redacției actuale nu este clar care va fi modul de administrare a terenurilor enunțate, fapt care va influența asupra modalității de percepție a impozitelor de la destinatarii terenurilor date.

Totodată, se propune autorului definirea noțiunii de „teren adiacent” cu care se operează în proiectul Codului funciar, deoarece în conținutul proiectului se atestă o incertitudine la utilizarea acesteia, în raport cu noțiunea de „teren aferent”.

Considerăm oportună excluderea art. 34, 35, 37, 38 din proiectul legii dat fiind faptul că, modul de transmitere a terenurilor în arendă este prevăzut în art. 1308 din Codul civil, modul de înregistrare a contractelor de arendă în art. 1293, 1294 din Codul civil, modul de transmitere a terenurilor în subarendă în art. 1304 din Codul civil.

La art. 60 alin. (5), textul „...cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (6) lit. a) și b)” se va exclude or, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 784/2000 pentru aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la rezervațiile naturale, anexa nr. 2, se consideră contravenție folosirea rezervațiilor naturale în alte scopuri decât cele prevăzute de hotărârea menționată (conservarea speciilor de plante și animale endemice, rare sau pe cale de dispariție prin crearea de condiții optime de existență și reproducere, inclusiv pentru speciile de păsări migratoare în perioada de cuibărire și iernat, a locurilor de concentrare a peștelui și de depunere a icrelor; repopularea teritoriilor adiacente cu specii de plante și animale anterior dispărute din zonele respective, care vor fi reaclimatizate (reproduse) în rezervație; propaganda și educația ecologică). Amplasarea construcțiilor, infrastructurilor edilitare și de transport se interzice pe terenurile rezervațiilor, parcurilor naturale naționale, grădinilor botanice, parcurilor dendrologice și fâșiilor (zonelor) de protecție a apelor; pe terenurile din fondul forestier, dacă obiectele proiectate nu au tangență cu destinația acestor teritorii.

La art. 66, alin. (4) se propune revizuirea conținutului acestuia și divizarea lui în câteva alienate, în scopul asigurării comprehensivității acestuia.

Considerăm inacceptabilă abrogarea Legii nr. 1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului și Legii nr. 1247/1992 privind reglementarea de stat a regimului proprietății funciare, cadastrul funciar de stat și monitoringul funciar fără a prevedea reglementările acestor legi în proiectul noului Cod, rămânând neacoperite domeniile de reglementare ale acestora.

Subsecvent, proiectul de lege cuprinde prevederi privind instituirea Inspectoratului de Stat în domeniul relațiilor funciare, crearea sistemelor informaționale, implementarea cadastrilor de specialitate pe domenii, fapt ce denotă cheltuieli de la bugetul de stat.

Astfel, având ca temei art. 25 alin. (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative care statuează că, în cazul unui proiect care prevede reglementări cu impact asupra bugetului și/sau care prevede reorganizări și reforme structurale ori instituționale, în calitate de studiu de cercetare se realizează analiza inițiativei de elaborare a actului normativ, conform metodologiei de analiză ex ante aprobate de către Guvern, se constată că la proiect lipsește analiza inițiativei de elaborare a actului normativ.

Totodată, autorul urmează a se conforma principiilor activității de legiferare, potrivit cărora actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune.

În contextul celor învederate supra, reiterăm că, prevederilor proiectului Codului funciar se contrapun și dublează normele statuate în Codul civil, precum și a actelor normative care reglementează unele aspecte separate ale legislației funciare și se consideră judicios revizuirea integrală a conceptului acestuia, întru excluderea interpretărilor dualiste și barierelor de implementare a prevederilor acestuia.

Secretar de stat

Digitally signed by Trofimov Igor
Date: 2023.03.31 10:06:39 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Igor TROFIMOV

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE ȘI INTEGRĂRII EUROPENE
AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS AND EUROPEAN INTEGRATION
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Str. 31 August 1989 80, MD-2012 Chișinău • Tel: (373 22) 578205 • Fax: (373 22) 232302 • <http://www.mfa.gov.md>

Nr. DI/3/041-552 din 18 ianuarie 2023

La nr. 18-23-327 din 13 ianuarie 2023

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Copie: Cancelaria de Stat

Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene a examinat *proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului Codului funciar (număr unic 918/MAIA/2022)* și, în limita competențelor funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri.

Digitally signed by Mișu Mihail
Date: 2023.01.18 14:55:38 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Mihai MÎȚU
Secretar General

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE ȘI INTEGRĂRII EUROPENE
AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS AND EUROPEAN INTEGRATION
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Str. 31 August 1989 80, MD-2012 Chișinău • Tel: (373 22) 578205 • Fax: (373 22) 232302 • <http://www.mfa.gov.md>

Nr. DI/3/041-3543 din 27 martie 2023

La nr. 07-04/878 din 23 martie 2023

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Copie: Cancelaria de Stat

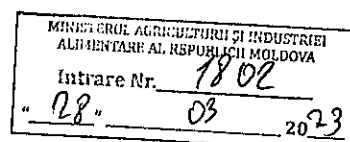
Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene a reexaminat *proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului Codului funciar (număr unic 918/MAIA/2022)* și, în limita competențelor funcționale, comunică lipsa de obiecții, reiterând astfel poziția MAEIE expusă prin avizul DI/3/041-552 din 18 ianuarie 2023.

Digitally signed by Mîtu Mihail
Date: 2023.03.28 11:06:08 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Mihai MÎȚU
Secretar General

Red.: Coșleț Nicolae
tel.: (022) 578 324

MINISTERUL MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY OF LABOR AND SOCIAL PROTECTION OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA
МИНИСТЕРСТВО ТРУДА И СОЦИАЛЬНОЙ ЗАЩИТЫ РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

str. Vasile Alecsandri 2, MD-2009, mun. Chișinău
Tel. +373 22 268 883, +373 22 268 816; e-mail: secretariat@social.gov.md web: <https://social.gov.md>

15.02.2023 nr. 19/515
la nr. 18-23-327 din 13.01.2023

**Ministerul Agriculturii
și Industriei Alimentare**

Copie: Cancelaria de Stat

Ministerul Muncii și Protecției Sociale a examinat proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului Codului funciar (număr unic 918/MAIA/2022) și în limita competențelor funcționale comunică susținerea acestuia fără obiecții și propuneri.

Secretar de Stat

Digitally signed by Cușca Vasile
Date: 2023.02.15 17:22:52 EET
Reason: I did Sign Signature
Location: Moldova

Vasile CUȘCA

Ex. V.Șalunova,
tel.022-269-898

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE AL REPUBLICII MOLDOVA
Intrare Nr. <u>385</u>
" <u>14</u> " <u>02</u> <u>2023</u>

Nr.03-1287 din 10.05.2023

La nr.07-04/878 din 23.03.2023

**Ministerul Agriculturii
și Industriei Alimentare**

Cu referire la *proiectul definitivat al hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Codului funciar (număr unic 918/MAIA/2022)*, în limita competențelor funcționale, comunicăm următoarele.

La proiectul Codului funciar:

La **art.7, lit.d)** – considerăm necesar de revăzut conținutul normei respective, deoarece, conform cadrului normativ, funcțiile de implementare a politicii în domeniul delimitării terenurilor proprietate publică a statului sunt delegate Agenției Proprietății Publice (autoritatea administrativă în domeniul administrării și deetatării proprietății publice).

La **art. 8 lit.i) și art.9, alin.(2) lit.d)** – având în vedere că, potrivit art.4 din Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr.488/1999, expropriator este statul pentru lucrările de interes național și *pentru lucrările de interes local*, prin organele lui abilitate sau prin persoane special desemnate conform legii, **lit.i)** și **lit.d)** necesită a fi exclusă.

La **art.16** – reglementările **alin.(1)-(3) și alin.(7)** dublează prevederile art.5 din proiect și ale art.6, alin.(1), lit.a), lit.d¹⁾ din Legea nr.121/2007 privind administrarea și deetatarea proprietății publice, de aceea alineatele respective necesită a fi reconsiderate.

Cu referire la alin.(8) evocăm, că potrivit art.1197, alin.(1) din Codul Civil al Republicii Moldova nr.1107/2002, în cazul în care bunurile schimbate nu au aceeași valoare, diferența de valoare poate fi compensată printr-o sumă de bani, numită sultă, dacă aceasta este prevăzută de contract, respectiv, prevederile alineatului dat contravin statuărilor sus-citate și urmează a fi revizuit.

Totodată, menționăm că potrivit art.55, alin.(1) din Legea nr.100/2017, reglementările de același nivel și având același obiect de reglementare se cuprind, de regulă, într-un singur act normativ. În cazul în care proiectul actului normativ cuprinde prevederi ce se regăsesc în alte acte normative în vigoare, se face trimitere expresă la actul normativ care le conține.

La art.17:

- în conformitate cu art.23, alin.(1), lit.c) din Legea nr.121/2007, vânzarea bunurilor se efectuează prin concurs comercial sau investițional. Prin urmare, considerăm oportun completarea textului din a doua propoziție a **alin.(5)**, după cuvintele "prin concurs", cu cuvintele "comercial sau investițional". Totodată, specificăm că Regulamentul cu privire la valorificarea terenurilor proprietate publică a statului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.91/2019, nu prevede modalitatea de transmitere a terenurilor cu drept de suprafață, locațiune și arendă prin concurs;

- la **alin.(6)** se prevede că în cazul în care, după parametri și amplasare, terenurile de pe lângă casă pot fi formate ca bunuri imobile de sine stătătoare, după formare și înregistrare acestea se transmit în proprietate persoanelor în drept ori se înstrăinează în alt mod conform legislației. Considerăm oportun precizarea modalităților prin care pot fi înstrăinate bunurile vizate.

La **art.18** - considerăm necesar de exclus **alin.(2)**, deoarece modul de determinare a suprafeței terenului aferent este reglementat la alin.(10) din art.19.

La **art.19**:

- la **alin.(3)** urmează de completat cu cuvintele "extrasul din Registrul bunurilor imobile";

- la **alin.(4)** cuvântul "formării" necesită de substituit cu cuvântul "vânzării";

- potrivit alin.(3), la cererea de vânzare-cumpărare a terenurilor aferente cumpărătorul va anexa schema terenului aferent, elaborată de serviciile specializate ale autorităților administrației publice locale sau de întreprinderile licențiate în domeniul urbanismului, planul geometric. Totodată, conform alin.(5), în termen de 30 de zile de la data înregistrării cererii cu anexarea documentelor indicate la alin. (3) și (4), autoritatea administrativă în domeniul administrării și deetimizării proprietății publice va examina și va comunica cumpărătorului acordul pentru elaborarea planurilor geometrice în patru exemplare de către executanții de lucrări cadastrale în baza schemei terenului. Prin urmare, considerăm judicios revizuirea **alin.(5)**, deoarece nu este clară necesitatea comunicării acordului pentru elaborarea planului geometric, care deja, conform alin.(3), va fi anexat la cerere;

- la alin.(9) este necesar de specificat din care moment decurge termenul de 30 de zile pentru informarea cumpărătorului.

La **art.35** - considerăm oportun de completat denumirea articolului, după cuvântul "terenurilor", cu cuvântul "agricole".

La **art.37** - conținutul articolului respectiv, care prevede norme referitor la înregistrarea contractului de arendă, urmează a fi expus prin prisma prevederilor art.1293-1294 din Codul Civil.

La **Capitolul IV și V** - propunem reglementarea modului de dare în locațiune a terenurilor din fondul forestier și fondul apelor. Totodată, considerăm necesar de specificat la care domeniu și conform căror criterii aceste terenuri se atribuie domeniului public sau privat al statului/unităților administrativ-teritoriale.

La **art.62** – normele articolului respectiv necesită a fi reconsiderate, în vederea indicării clare a pierderilor care nu se compensează - pierderile, care sunt suportate de către proprietarul terenului din cauza imposibilității utilizării conform destinației inițiale a acestuia sau și pierderile ce țin de decopertarea stratului fertil (transportarea, depozitarea etc). În caz contrar, considerăm oportun reglementarea suplimentară a procesului aferent decopertării stratului fertil de sol, inclusiv modul de utilizare a acestuia după excluderea din circuitul agricol.

Totodată, în contextul prevederilor art.81 alin.(3), care prevede abrogarea Legii nr.1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului, menționăm că proiectul nu prevede modul de dare în arendă/locățiune a terenurilor destinate fondului forestier și fondului apelor, precum și modul de stabilire a plății pentru arenda/locățiunea acestora, respectiv, considerăm necesar completarea proiectului dat cu reglementările corespunzătoare.

Secretar de stat

Viorel GARAZ

Digitally signed by Garaz Viorel
Date: 2023.05.11 15:24:20 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Nr.03-592 din 06.03.2023
La nr.18-23-327 din 13.01.2023

Ministerul Agriculturii
și Industriei Alimentare

copie: Cancelaria de Stat

Cu referire la *proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului Codului funciar (număr unic 918/MAIA/2023)*, în limita competențelor funcționale, comunicăm următoarele.

Cu titlu general menționăm că, în conformitate cu art.25, alin.(1) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, precum și reieșind din importanța proiectului propus, elaborarea acestuia necesită a fi precedată de efectuarea studiilor de cercetare în scopul fundamentării necesității inițierii elaborării unui astfel de act normativ, care ar reflecta riscurile și impedimentele care sunt soluționate de noul proiect.

În particular, la cuprinsul proiectului Codului funciar, evocăm următoarele.

La art.2, alin.(3) se prevede că terenul poate fi divizibil și indivizibil. În acest caz considerăm binevenit expunerea detaliată, sub forma unui articol separat, a normelor referitor la terenurile divizibile și indivizibile, fiind clar prevăzute caracteristicile de divizibilitate și indivizibilitate.

La art.5 - conform art.2 din Legea nr.121/2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice, *bunuri ale domeniului public al statului* sunt totalitatea bunurilor mobile și imobile destinate satisfacerii intereselor generale ale statului, iar *bunuri ale domeniului privat al statului* – totalitate a bunurilor mobile și imobile, aflate în patrimoniul statului, care au o destinație strict determinată, alta decât satisfacerea unui interes general. Astfel, în contextul noțiunilor precitate, considerăm oportun revizuirea lit.f), în vederea stabilirii clare a categoriilor de bunuri, care fac parte din bunurile domeniului public sau privat al statului.

La art.6 - având în vedere competențele organului central de specialitate al administrației publice, expuse în conținutul acestui articol, propunem substituirea cuvântului „realizarea” cu cuvântul „elaborarea”.

La art.7, lit.d) și e) – considerăm necesar de revăzut conținutul normelor respective, deoarece, conform cadrului normativ, funcțiile de delimitare a terenurilor proprietate de stat și de eliberare a titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren sunt delegate Agenției Proprietății Publice.

La art.9, alin.(2) - în contextul în care, conform art.4 din Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr.488/1999, expropriator este statul pentru lucrările

de interes național și pentru lucrările de interes local, prin organele lui abilitate sau prin persoane special desemnate conform legii, **lit.d)** necesită a fi exclusă.

Potrivit art.308 din Codul civil al Republicii Moldova nr.1107/2002, actul juridic este manifestarea de către persoane fizice și juridice a voinței îndreptate spre nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice civile. În acest sens, recomandăm expunerea denumirii **art.12** în următoarea redacție:

„Articolul 12. Actele juridice ale deținătorilor de teren”.

La art.32 – considerăm necesar de specificat elementul structural la care se face trimitere, deoarece art.26, alin.(2) nu conține litere.

La art.35 – în contextul prevederilor art.25 din proiect, care specifică terenurile pentru construcții agricole, considerăm judicios de precizat dacă terenurile aferente construcțiilor agricole proprietatea privată urmează a fi transmise în arendă doar prin licitații publice.

La art.37 – conținutul articolului respectiv, care prevede norme referitor la înregistrarea contractului de arendă, urmează a fi adus în concordanță cu prevederile art.1293 și art.1294 din Codul Civil.

La Capitolul IV și V – propunem reglementarea modului de dare în locațiune a terenurilor din fondul forestier și fondul apelor. Totodată, considerăm necesar de specificat la care domeniu și conform căror criterii aceste terenuri se atribuie domeniului public sau privat al statului/unităților administrativ-teritoriale.

La art. 56, alin.(1) – art.57, alin.(1) din proiect prevede că, toate terenurile cu destinație specială sunt proprietate a statului. În acest caz nu este clar motivul atribuirii proprietății statului a terenurilor ocupate de depozite pentru păstrarea carburanților și pieselor de schimb, stațiuni de alimentare a mașinilor, stații de pompare și epurare a apei, stații de pompe, comunicații inginerești și plantații de protecție. Prin urmare, art.56, alin.(1) necesită a fi revizuit.

La art.60, alin.(6), lit.c) – textul „cu excepția terenurilor irigate, a loturilor experimentale și a terenurilor instituțiilor de cercetări științifice și de învățământ” urmează a fi exclus, deoarece dublează prevederile alin.(5).

La art.62 – normele articolului respectiv necesită a fi reconsiderate, în vederea indicării clare a pierderilor care nu se compensează - pierderile, care sunt suportate de către proprietarul terenului din cauza imposibilității utilizării conform destinației inițiale a acestuia sau și pierderile ce țin de decopertarea stratului fertil (transportarea, depozitarea etc). În caz contrar, considerăm oportun reglementarea suplimentară a procesului aferent decopertării stratului fertil de sol, inclusiv modul de utilizare a acestuia după excluderea din circuitul agricol.

Secretar de stat

Viorel GARAZ

Digitally signed by Garaz Viorel
Date: 2023.03.17 15:48:15 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Nr. 05/2-568 din 02.03.2023

La nr. 25-76-1503 din 13.02.2023

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Cu referire la proiectul legii Codului funciar, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr.21 din 8 februarie 2023), în limita competențelor funcționale, comunicăm următoarele.

Cu titlu general menționăm că, în conformitate cu art.25, alin.(1) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, precum și reieșind din importanța proiectului propus, elaborarea acestuia necesită a fi precedată de efectuarea studiilor de cercetare în scopul fundamentării necesității inițierii elaborării unui astfel de act normativ. Or, nota informativă anexată la proiect, contrar prevederilor art.30 al Legii citate, inserează norme vagi, care nu justifică oportunitatea inițiativei lansate, condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite.

Mai mult ca atât, ținând cont de indicația Cancelariei de Stat nr.18-23-327 din 13.01.2023, prin care a fost transmis spre avizare proiectul hotărârii cu privire la aprobarea Codului Funciar, (număr unic 918/MAIA/2022), considerăm judicios de revăzut oportunitatea promovării inițiativei legislative înaintate, în contextul promovării proiectului Codului Funciar în redacție nouă.

Cu referire la cuprinsul proiectului Codului funciar, evocăm următoarele.

La art.3 alin.(1) lit.b) - urmează de exclus sintagma „*altor scopuri speciale*”, pentru a evita situații de incertitudine și aplicarea normei în scopuri abuzive.

La art.14 alin.(4) - sintagma „*construcții locative*” de substituit cu sintagma „*case individuale*”.

Conținutul **art.34** - urmează a fi revăzut prin prisma art.2 din Legea apelor nr.272/2011, care prevede noțiunea *teren al fondului apelor* – teren aflat sub ape, albiile cursurilor de apă, cuvetele lacurilor, iazurilor, rezervoarelor de apă, mlaștini, terenuri pe care sunt amplasate construcții hidrotehnice și alte structuri ale serviciului apelor, terenuri repartizate pentru fâșiile de deviere (de pe maluri) a râurilor, a bazinelor de apă, a canalelor magistrale și a colectoarelor, precum și terenuri folosite pentru construcția și exploatarea instalațiilor ce asigură satisfacerea necesităților de apă potabilă, de apă tehnică, de apă curativă, altor necesități de interes public.

La art.45 alin.(2) lit.d) - sintagma „*abitație*” urmează de exclus, deoarece potrivit art.635 alin.(2) din Codul Civil nr.1107/2002 titularul dreptului de abitație are dreptul să locuiască în locuința unei alte persoane împreună cu soțul și copiii săi chiar dacă nu a fost căsătorit sau nu avea copii la data la care s-a constituit abitația, precum

și împreună cu părinții ori cu alte persoane aflate în întreținere. Prin urmare, abitația nu poate fi parte componentă a relațiilor funciare.

La art.46 - se va exclude alin.(7), deoarece Legea nr.198/2003 cu privire la arendă în agricultură a fost abrogată prin Legea nr.133/2018 privind modernizarea Codului civil și modificarea unor acte legislative.

Normele expuse la **art.47-49** - urmează a fi excluse, deoarece acestea dublează prevederile Codului Civil nr.1107/2002.

La art.60 alin.(2) - textul „*întreprinderea licențiată în domeniul urbanismului*” se va substitui cu textul „*specialiști atestați în domeniu*”, deoarece activitățile din domeniul urbanism și construcții nu sunt supuse reglementării prin licențiere în condițiile Legi nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

Art. 67 - urmează a fi exclus, deoarece prevede limitarea suprafeței terenurilor agricole deținute în proprietatea privată și contravine principiilor și drepturilor fundamentale, consfințite de art.9 și art.46 din Constituția Republicii Moldova.

Art.68 - urmează de exclus, conținutul acestuia contravine art.6 alin.(3) din Legea nr.1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului, care prevede că, în cazul în care cetățenii străini sau apatrizii devin proprietari de terenuri cu destinație agricolă sau ale fondului silvic prin moștenire legală sau testamentară, ei au dreptul de a le înstrăina prin acte juridice între vii numai cetățenilor Republicii Moldova.

La art.75 alin. (1) - sintagma „*alte obligații*” se va exclude, deoarece poate crea situații de incertitudine și aplicare a normei în scopuri abuzive.

La art.78 - se face referire la serviciul reglementării relațiilor funciare, fără a fi specificată autoritatea, statutul acesteia. În acest sens, urmează a fi elaborată analiza impactului, conform cerințelor Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.23/2019.

La art.91 alin.(3) - textul „*în baza hotărârii consiliului local*” se va substitui cu textul „*în temeiul deciziei consiliului local*”, pentru a fi ajustat la prevederile Legii nr.436/2006 privind administrația publică locală.

La art.92 alin.(1) - urmează de exclus lit.d), dat fiind faptul că prin conținutul acesteia se încalcă dreptul la moștenirea legală sau prin testament, reglementată de Codul Civil nr.1107/2002.

La art.93 alin.(1) - cuvintele „*Întreprinderea Specializată în Cadastru*” se va substitui cu cuvintele „*organul cadastral teritorial*”, pentru a fi ajustat cu art.5 alin.(2) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr.1543/1998, care stabilește că, înregistrarea bunului imobil și a drepturilor asupra lui se efectuează exclusiv de către organul cadastral teritorial în a cărui rază de activitate se află bunul imobil.

La art.102 alin.(1) lit.c) - cuvintele prin „*decizia Guvernului*” se va substitui cu cuvintele „*prin Hotărârea Guvernului*”.

Secretar de stat

Ex. Diana Cozma, tel. 022-250-688

Digitally signed by Garaz Viorel
Date: 2023.03.07 09:14:03 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Viorel GARAZ

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 03/1333 (2483) din 14.04.2023
La nr. 07-04/878 din 23.03.2023

Ref.: Nr. Unic 918/MAIA/2022

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
E-mail: cancelaria@maia.gov.md

Cu referire la *avizarea repetată* a proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului Codului funciar (număr unic 918/MAIA/2022)(autor – Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare), Ministerul Sănătății, în limita competenței funcționale, comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.

MINISTRU

Digitally signed by Nemerenco Ala
Date: 2023.04.14 19:32:38 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ala NEMERENCO

Ex. Paulina Tudos
Tel. : 022 268813
Ex. : Mariana Gîncu (responsabil - sănătate publică)
Tel. : 022 268866

str. Vasile Alecsandri 2, MD-2009, mun. Chișinău
Tel. +373 22 268 818; e-mail: secretariat@ms.gov.md
www.ms.gov.md

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 03/875 (298) din 13.03.2023

La nr. 18-23-327 din 13.01.2023

Ref.: Nr. Unic 918/MAIA/2022

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

E-mail: cancelaria@maia.gov.md

cc. Cancelaria de Stat

E-mail: cancelaria@gov.md

Cu referire la *avizarea* proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului **Codului funciar (număr unic 918/MAIA/2022)**(autor – Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare), Ministerul Sănătății, în limita competenței funcționale, comunică următoarele.

La articolul 49, se va exclude cuvântul „*publică*” din considerentul că, în conformitate cu definițiile la capitolul sănătate din legislația națională, care definește domeniul sănătății ca fiind unul mult mai larg, nu doar instituțiile aferente sănătății publice.

La articolul 61, alineatul (2), cuvintele „*autoritățile centrale din domeniul sănătății*” se va substitui cu cuvintele „*autoritatea din domeniul sănătății publice*”, conform Legii nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice, avizarea sanitară a terenurilor se efectuează de către Agenția Națională pentru Sănătate Publică.

În context, comunicăm că Ministerul Sănătății și instituțiile din subordine, în 2019 au remis către Agenția Proprietății Publice, în administrare, toate terenurile pe care le gestionau, iar la moment ministerul are în administrare doar terenul pe care urmează a fi construit Spitalul Regional Bălți. Din acest considerent, noul cod funciar nu lezează careva drepturi ale ministerului și/sau ale instituțiilor subordonate.

MINISTRU

Digitally signed by Nemerenco Ala
Date: 2023.03.13 17:42:35 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ala NEMERENCO

Ex. Paulina Tudos
Tel. : 022 268813

str. Vasile Alecsandri 2, MD-2009, mun. Chișinău
Tel. +373 22 268 818; e-mail: secretariat@ms.gov.md
www.ms.gov.md

